

INFORMACJE W PIGUŁCE DLA OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI w Mieście Suwałki

Niepełnosprawność - czym jest?

Zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność oznacza **trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.**

Niepełnosprawność, zgodnie z kryterium ustawowym, to niemożność efektywnego pełnienia ról społecznych tj. wypełniania zobowiązania wynikającego z zajmowanej pozycji społecznej przy korzystaniu przez osobę z przysługujących jej przywilejów i praw według bardziej lub mniej określonego wzoru, a więc niemożność bądź trudności w codziennej aktywności i uczestnictwie wynikające z naruszenia sprawności organizmu. Niepełnosprawność oznacza, że ze względu na chorobę/dysfunkcję organizmu nie mogą być samodzielnie zaspokajane indywidualne i społeczne potrzeby lub ich zaspokajanie jest w określonym stopniu utrudnione. **Niepełnosprawność, choć czasami jest doskonale widoczna, musi zostać orzeczona przez właściwe ku temu organy. Tylko wówczas, osoba niepełnosprawna oraz jej opiekunowie mają prawo do korzystania ze świadczeń socjalnych, a także innych form pomocy.**

Niepełnosprawność jest ograniczeniem, które nie zawsze musi oznaczać rezygnację z normalnego życia. Wiele zależy od stopnia niepełnosprawności, a także przygotowania osoby niepełnosprawnej do samodzielnej egzystencji. Coraz częściej osoby niepełnosprawne pokazują, że można sobie radzić, pomimo różnych schorzeń oraz ubytku na zdrowiu, i co najważniejsze, cieszyć się życiem. Osoby niepełnosprawne nie są mniej wartościowe i mogą wiele osiągnąć, jednak muszą mieć ku temu odpowiednie narzędzia i wsparcie. Niepełnosprawność może dotknąć każdego z nas. Nie zawsze mamy do czynienia z niepełnosprawnością wrodzoną, która jest związana m.in. z chorobami o podłożu genetycznym i urazami okołoporodowymi. Coraz częściej trwała lub czasowa niepełnosprawność jest skutkiem choroby przewlekłej bądź wypadku.

DOKĄD PO POMOC I INFORMACJĘ?

**Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, ul. Mickiewicza 3,
tel. 87 5632180**

Zadania Zespołu obejmują:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16. roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób po 16. roku życia,
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

1. Orzecznictwo pozarentowe

prowadzone jest przez powiatowe lub miejskie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności., gdzie orzeka się o niepełnosprawności (do 16 roku życia) oraz ustala się stopień niepełnosprawności. System orzecznictwa dla celów pozarentowych przewiduje trzy stopnie niepełnosprawności:

- a) znaczny stopień niepełnosprawności - zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu,

niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji (naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację);

- b) umiarkowany stopień niepełnosprawności - zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;
- c) lekki stopień niepełnosprawności - zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne;

d) orzeczenia o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, przy czym orzeczenie takie jest nadawane, jeżeli osoby takie mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku;

Czemu służy orzecznictwo pozarentowe:

- 1) korzystanie z ulg i uprawnień, np. podatkowych, komunikacyjnych, kart parkingowych, mieszkaniowych (dodatkowa powierzchnia mieszkaniowa), zwolnienia z opłat abonamentowych na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) rehabilitacja zawodowa – zatrudnienie subsydiowane, szkolenia i inne instrumenty rynku pracy;
- 3) rehabilitacja społeczna – zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby, likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, turnusy rehabilitacyjne, uczestnictwo w Warsztatach Terapii Zajęciowej, itp.;
- 4) świadczenia z pomocy społecznej – świadczenia pieniężne, usługi opiekuńcze, pomoc instytucjonalna;
- 5) świadczenia opiekuńcze – zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna;
- 6) dodatki do zasiłków rodzinnych – dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
- 7) uzupełnianie orzeczeń-o niezbędne wskazania do uzyskania ulg i uprawnień.

1. Legitymacja osoby niepełnosprawnej

dokumentuje niepełnosprawność, potwierdzając podstawę do korzystania z ulg i uprawnień.

Uwaga: Powiatowy zespół wystawia legitymację wyłącznie na podstawie wydanego przez siebie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Orzeczenia organów orzecznictwa rentowego (ZUS, KRUS, MON, MSWiA) nie stanowią podstawy do wydania przedmiotowych legitymacji.

Ważne: Podstawą wydania każdej z legitymacji jest ostatnie prawomocne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Okres ważności legitymacji osoby niepełnosprawnej jest równoznaczny z datą ważności orzeczenia, jednak nie może przekraczać 5 lat. Z dniem 1 sierpnia 2017 r. nastąpiły zmiany przepisów prawa, które dotyczyły wprowadzenia okresu ważności legitymacji – nie dłużej niż 5 lat w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i nie dłużej niż 10 lat w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60. Wydatki związane z wystawianiem legitymacji, produkcją blankietów, ich personalizacją i dystrybucją pokrywane są z budżetu państwa. Dla osób z niepełnosprawnością nowe legitymacje są bezpłatne. Koszt wydania duplikatu określono na kwotę 15 zł.

2. Karta parkingowa

Karta parkingowa to dokument wydawany osobom o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnego poruszania się. Karta ta upoważnia do szeregu ulg przewidzianych w prawie o ruchu drogowym. Za wydanie karty parkingowej pobiera się opłatę w wysokości 21 zł na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 24 czerwca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 843 ze zm.) w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych.

Wzory druków znajdują się na stronie internetowej MOPR oraz w siedzibie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności ul. Mickiewicza 3 w Suwałkach. Informacje pod numerem telefonu 87 563 21 80

Orzecznictwo rentowe prowadzą lekarze orzecznicy ZUS oraz komisje lekarskie ZUS. Oceniają zdolność do pracy i ich orzeczenia są podstawą do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego, czyli rent oraz nadają uprawnienia do korzystania z różnych ulg. Przyznaje się orzeczenia o niezdolności do pracy (głównie służą do uzyskania renty).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach , ul. Filipowska 20 tel. 87 5628970

PFRON

1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach jest realizatorem zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych finansowanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie:
 - a) **dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych** – osoba niepełnosprawna posiada skierowanie na turnus od lekarza prowadzącego i spełnia kryterium dochodowe (to znaczy osiąga przeciętny miesięczny dochód w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczany za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia

wniosku nieprzekraczający kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym
- 65 % przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej

Uwaga: Dofinansowanie pobytu opiekuna przysługuje osobie ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz osobie niepełnosprawnej do 16 lat.

- b) dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** - są to między innymi: aparaty ortopedyczne, gorsety, protezy kończyn, obuwie ortopedyczne, kule, laski, wózki, materace przeciwoślizgowe, pasy przepuklinowe, aparaty słuchowe, sprzęt, cewniki, inhalatory, pieluchy i inne. Dofinansowanie przysługuje osobie niepełnosprawnej posiadającej zlecenie dotyczące zakupu sprzętu od lekarza prowadzącego, spełniającej kryterium dochodowe (patrz turnusy);
- c) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych** – przysługuje osobie niepełnosprawnej mającej trudności w poruszaniu się potwierdzone orzeczeniem i aktualnym zaświadczeniem lekarskim, **w komunikowaniu się i technicznych** - przysługuje osobie niepełnosprawnej napotykają bariery w komunikowaniu się oraz bariery techniczne, potwierdzone orzeczeniem i aktualnym zaświadczeniem lekarskim;
- d) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**
- e) dofinansowanie w ramach programu „Aktywny samorząd”** - jest skierowany przede wszystkim do indywidualnych osób niepełnosprawnych (moduł III programu dotyczy samorządów i organizacji pozarządowych). Jego celem głównym jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym oraz w dostępie do edukacji. **WAŻNE!** Adresatami programu są osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności (głównie znaczny i umiarkowany) oraz dzieci i młodzież z orzeczoną niepełnosprawnością. Każdy z modułów i obszarów programu ma szczegółowo określoną grupę adresatów:

Program składa się z 3 modułów:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową np.: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym,

Moduł III – szkolenia kadr samorządów oraz organizacji pozarządowych z zakresu problematyki niepełnosprawności.

Dofinansowanie następuje na wniosek zawierający uzasadnienie wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu. Wniosek należy złożyć do samorządu powiatowego, który realizuje program na terenie samorządu powiatowego, właściwego dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy (MOPR w Suwałkach).

f) finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Suwałkach - warsztat prowadzony przez Oddział Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Suwałkach, obejmuje opieką rehabilitacyjną 35 osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, zajęcia rehabilitacyjne odbywają się w 7 pracowniach tematycznych (tkacko - krawiecka, technik różnych, gospodarstwa domowego, muzyczno - teatralna, ekologiczno - przyrodnicza, wikliniarsko - ceramiczna).

2. Program „Usługi door-to-door w Mieście Suwałki” - realizacja projektu grantowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa polegającego na wdrożeniu

indywidualnych usług transportowych door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Do usług door – to – door uprawnieni są pełnoletni mieszkańcy Suwałk, a jednocześnie niepełnosprawni z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności, mający trudności w samodzielnym przemieszczaniu się, ale nie mają możliwości korzystania z transportu publicznego lub przewozu osób niepełnosprawnych organizowanego ze środków budżetu samorządowego, budżetu państwa lub środków PFRON. W pierwszej kolejności do korzystania z usług uprawnione są osoby niepełnosprawne legitymujące się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, poruszające się na wózkach inwalidzkich, aktywne zawodowo. W dalszej kolejności do korzystania z usług uprawnione są: 1) osoby legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem kodu: a) 05-R - upośledzenie narządu ruchu, b) 10-N – choroby neurologiczne, c) 04 – O – choroby narządu wzroku, osoby niewidome i ociemniałe. 2) osoby nie posiadające orzeczenia, które ze względu na wiek lub chorobę mają trudności w samodzielnym przemieszczaniu się np. ze względu na dysfunkcję narządu ruchu ograniczającą sprawność, w tym poruszają się na wózku inwalidzkim, o kulach, balkoniku, bądź wykazują inne psychosomatyczne ograniczenia itp.

Zasady funkcjonowania usług są zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suwałkach www.um.suwalki.pl i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach www.mopr.suwalki.pl

3. Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta

Okres realizacji: 2022-2025

Cel: Wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności beneficjenta

Grupa docelowa: Osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub posiadające orzeczenie równoważne, które posiadają status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej lub wyższej, uzyskany w okresie 36 m-cy poprzedzających złożenie wniosku.

Działania:

1. Dofinansowanie do wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu mieszkania max do 36 miesięcy
2. Maksymalna wysokość dofinansowania miesięcznego kosztu wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta zależy od:
- lokalizacji przedmiotu dofinansowania; - aktualnej wartości średnich wskaźników przeliczeniowych kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał, - sposobu poruszania się beneficjenta (zróżnicowanie dla osób poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego oraz pozostałych osób).

4. Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie

Okres realizacji: 2022-2025

Cel: Wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych

Grupa docelowa: Osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym lub posiadające orzeczenie równoważne z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez wózka inwalidzkiego, które nie ukończyły 65 roku życia

Działania: 1) dopłata do transakcji sprzedaży mieszkania nie dostępnego i zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem,

2) wysokość dofinansowania stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, nie może być jednak większa niż równowartość iloczynu 15 m² i wartości średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał, w którym nabywane jest mieszkanie, obowiązującej dla lokalizacji mieszkania nabywanego

Szczegółowe informacje na stronie MOPR www.mopr.suwalki.pl (zakładka osoby niepełnosprawne)

POMOC SPOŁECZNA

- 1. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania,** są realizowane w miejscu zamieszkania w dni robocze, a zakres świadczonych usług wynika z zaświadczenia lekarskiego i ustaleń dokonywanych w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego przez pracowników MOPR. Odpłatność za usługi opiekuńcze uzależniona jest od sytuacji materialnej wnioskodawcy.
- 2. Domy pomocy społecznej** są placówkami świadczącymi usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, przeznaczone dla osób wymagających całodobowej opieki na skutek wieku, dolegliwości albo niepełnosprawności. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Na terenie Miasta Suwałki funkcjonuje **Dom Pomocy Społecznej „Kalina” ul. Pułaskiego 66** dla osób przewlekle somatycznie chorych, który jest jednostką organizacyjną o zasięgu ponadlokalnym podległą miastu Suwałki.
- 3. Dom Dziennego Pobytu „Kalinka”**- W Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach powstał Dzienny Dom Pobytu przeznaczony dla seniorów naszego miasta, którzy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Dom przeznaczony jest dla 15 uczestników, funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 17.00 i realizuje następujące usługi:
 - zapewnia dzienną opiekę
 - dwa posiłki, w tym jeden gorący w formie obiadu
 - terapię zajęciową
 - zajęcia ogólnousprawniające
 - dostęp do kultury i rekreacjiInstytucją kierującą do DDP jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach.
- 4. Środowiskowe domy samopomocy** - zadaniem środowiskowych domów samopomocy jest budowanie sieci oparcia społecznego, przygotowanie do życia w społeczeństwie i

funkcjonowania w środowisku osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. Na terenie Miasta Suwałki funkcjonują dwa takie domy. Jeden ŚDS mieści się przy ul. Filipowskiej 20, przeznaczony dla 35 uczestników przewlekle chorych psychicznie, upośledzonych umysłowo i wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Drugi jest prowadzony przez Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach przy ul. Wojska Polskiego 9, przeznaczony dla 34 uczestników upośledzonych umysłowo. Na swojej bazie lokalowej stowarzyszenie utworzyło trzy mieszkania treningowe przygotowujące osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępujące pobyt w placówce instytucjonalnej. Instytucją kierującą do ŚDS jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

5. Realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętego uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. (M.P. 2016 r., poz. 1250) na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”:

- a) **ustalanie uprawnień i wypłata jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł** - od 1 stycznia 2017 r. Ośrodek jest realizatorem wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie skierowane do rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
- b) **prorowadzenie mieszkania chronionego - wspieranego** – zadanie określone art. 53 ustawy o pomocy społecznej. W zakresie rozwoju sieci mieszkań chronionych, zgodnie z działaniem 4.7. Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” pozyskano środki na remont i wyposażenie jednego z dotychczasowych mieszkań chronionych, które zostało przekształcone w mieszkanie wspierane liczące 3 miejsca, przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

6. Inne świadczenia i pomoc osobom niepełnosprawnym, starszym i chorym udzielana przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach:

- a) Pomoc udzielana w zakresie ustawy o pomocy społecznej.
 - Zasiłki stałe
 - Zasiłki okresowe
 - Zasiłki celowe
 - Pomoc w naturze (gorące posiłki z dowozem do miejsca zamieszkania)

Bieżących informacji udzielają pracownicy socjalni w dni robocze w godz. 7.30 -15.30 oraz w poniedziałki do godz. 17.00 w siedzibie MOPR ul. Filipowska 20, a także telefonicznie 87 562 89 70

- b) Świadczenia udzielane w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych
 - dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji
 - zasiłek pielęgnacyjny
 - świadczenie pielęgnacyjne

- zasiłek dla opiekuna
- specjalny zasiłek opiekuńczy

Wnioski do pobrania w siedzibie Ośrodka lub na stronie internetowej MOPR.
<http://mops.suwalki.pl/strona/>

7. Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 finansowany ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

Miasto Suwałki po raz kolejny przystąpiło do realizacji Programu w 2023 roku, którego celem jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia.

Okres realizacji: od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Cel: Zwiększenie szans osób niepełnosprawnych w prowadzeniu samodzielnego i aktywnego życia.

Program skierowany do:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;

-osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważne

Działania: Usługi polegające na:

a) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (dom, praca, świątynie, placówki służby zdrowia lekarze, urzędy, znajomi, rodzina, wydarzenia kulturalne, oświatowe itp.)

b) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne

c) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,

d) załatwianiu spraw urzędowych

e) nawiązanie kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami

f) korzystaniu dóbr kultury (muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy)

realizowane przez 7 dni w tygodniu w godzinach od 7:00 do 22:00 na terenie miasta Suwałk.

Liczba godzin uzależniona od stopnia niepełnosprawności i przyznanych środków

8. Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wychnieniowa”- edycja 2023 finansowany ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

Okres realizacji: od 1 stycznia 31 grudnia 2023 r.

Cel: Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad

- 1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) osobami posiadającymi

orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art.5 i art.62 ww. ustawy), poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Działania: Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, świadczenie opieki całodobowej.

Korzystanie z w/w form pomocy nie jest uwarunkowane kryterium dochodowym i jest nieodpłatne.

Kontakt w siedzibie MOPR w Suwałkach ul. Filipowska 20 lub pod nr telefonów: 87 562 89 70, 87 562 89 77, 87 44 40 643

9. Klub Senior+ w Suwałkach przy ul. Zastawie 38.

Klub powstał dzięki dofinansowaniu zadania realizowanego z ramach programu wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025, edycja 2022. Klub jest czynny od poniedziałku do piątku, 20 godzin tygodniowo, zgodnie z harmonogramem pracy Klubu. Oferta zajęć dostosowana do potrzeb uczestników Klubu i będzie uwzględnia możliwość uczestnictwa w zajęciach osób starszych o różnym stopniu sprawności.

Telefon kontaktowy : 511 138 642

INNE UPRAWNIENIA

1. **Czas pracy** – zgodnie z obowiązującymi przepisami osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, mogą pracować do 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo, nie mogą być zatrudniani w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych. Poza tym przysługuje tym osobom **dodatkowy urlop wypoczynkowy** w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym. Osoba zaliczona do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ma także prawo do zwolnienia od pracy w wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, nie częściej niż raz w roku. W myśl ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych łączny wymiar urlopu dodatkowego i zwolnienia od pracy w celu uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym nie może przekroczyć 21 dni roboczych w roku kalendarzowym. Na podstawie art.134 Kodeksu pracy wszystkim pracownikom, których dobowy wymiar czasu pracy wynosi co najmniej 6 godzin, przysługuje prawo do przerwy w pracy trwającej co najmniej 15 minut. Osobie niepełnosprawnej – bez względu na dobowy wymiar czasu pracy – przysługuje ponadto prawo do dodatkowej przerwy w pracy w wymiarze 15 minut na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas obu wymienionych wyżej przerw jest wliczany do czasu pracy.
2. W **Urzędzie Skarbowym w Suwałkach** osoby, które trwale lub okresowo doświadczają trudności w komunikowaniu się są uprawnieni do bezpłatnej pomocy tłumacza języka migowego z zachowaniem prawa swobodnego wyboru dogodnej dla siebie formy komunikowania się.

3. **Ulgi komunikacyjne** - osoby niepełnosprawne, które legitymują się dokumentem potwierdzającym znaczny stopień niepełnosprawności mogą skorzystać z ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego (PKP, PKS) - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (I grupą inwalidzką, orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji), posiadają – zgodnie z zasadami ogólnymi - uprawnienie do ulgi:
- 37% przy przejazdach pociągami pospiesznymi i ekspresowymi oraz przy przejazdach autobusami w komunikacji przyspieszonej i pośpiesznej (PKS) - na podstawie biletów jednorazowych;
 - 49% przy przejazdach pociągami osobowymi oraz przy przejazdach autobusami w komunikacji zwykłej (PKS) na podstawie biletów jednorazowych.

4. **Ulgi w abonamencie RTV**

Uprawnionymi do zwolnienia od opłat abonamentowych są osoby:

- co do których orzeczono o zaliczeniu do I grupy inwalidów lub całkowitej niezdolności do pracy oraz o znacznym stopniu niepełnosprawności
a także o trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym,
- które ukończyły 75 lat
- które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy z właściwego organu realizującego zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej
- lub rentę socjalną z ZUS
- lub niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu (mierzone na częstotliwości 2 000 Hz o natężeniu od 80 dB
- niewidome, których ostrość wzroku nie przekracza 15% które
- ukończyły 60 lat oraz mają prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej
- weterani będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi,

Ważne: Osoba uprawniona do [zwolnienia](#) z opłat abonamentowych jest zobowiązana do przedstawienia w urzędzie Poczty Polskiej dokumentu potwierdzającego to uprawnienie wraz z oświadczeniem. Zwolnienie z opłat przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dopełniono formalności w urzędzie pocztowym

5. **Od 1 lipca 2018 r. obowiązuje ustawa wprowadzająca szczególne uprawnienia w dostępie do świadczeń opieki zdrowotnej, usług farmaceutycznych oraz wyrobów medycznych dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Co przewidują nowe przepisy**

- zniesione okresy użytkowania wyrobów medycznych,
- korzystanie poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz zaopatrywanie się w aptece bez kolejki,
- korzystanie z ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych bez skierowania,
- zniesione zostają limity finansowania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu rehabilitacji leczniczej.

Dane teleadresowe przydatne osobom niepełnosprawnym.

1. Urząd Miasta Suwałki ul. Mickiewicza 1 ; tel. (087) 562-80-00
<https://um.suwalki.pl/>
2. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach ul. Filipowska 20 ; tel. (087) 562-89-70 <http://mops.suwalki.pl/strona/>
3. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach ul. Mickiewicza 3 ; tel. (087) 563-21-80
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach ul. Świerkowa 60 ; tel. (087) 565-92-80
<http://www.pcpr.suwalki.pl/>
5. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w Suwałkach ul. 1 Maja 33; tel. 22 560 16 00
6. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej ul. Sejneńska 82; tel. 87 565 32 86
7. Powiatowy Urząd Pracy , ul. T. Kościuszki 71A, tel. 87 565 26 50
8. Straż Miejska ul. T. Noniewicza 71 A, tel. 986, 87 563 56 08
9. Numer alarmowy 112
10. Pogotowie ratunkowe 999
11. Straż pożarna 998
12. Policja 997
13. Pogotowie energetyczne 991
14. Pogotowie gazowe 992
15. Pogotowie ciepłownicze 993
16. Pogotowie wodociągowe 994

